

דְּיוֹקְנִין מִמָּשׁ דְּזַמִּינִין לְקַיֵּמָא בִּיהּ הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (תהלים קלט) גָּלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל סַפְרֶךָ וְגו'. גָּלְמִי רָאוּ
 עֵינֶיךָ. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּדְיוֹקְנָא אַחְרָא עֲלָאָה הָוִי
 כְּהָאִי וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (תהלים יח) וּמִי צוּר זֹולָתִי אֱלֹהֵינוּ.
 מָאֵן צִיר טַב דְּצִיר (דְּכָלִיל) כֹּלָא (דָּא בָּדָא) בְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא.

דְּכָר אַחֵר כִּי מִי אֱלוֹהִי, דָּא רִזָּא דְּמִלָּה דְּהָא אֵל
 כֹּלָלָא הוּא דְּאֶתְכַלִּיל מִכְּלָחוּ דְּרַגְיָן, וְאִי תִימָא
 דְּהָא אֵל אִיהוּ דְּרַגְנָא אַחְרָא בְּגִין דְּכְּתִיב (תהלים ז) וְאֵל
 זַעַם בְּכָל יוֹם. תָּא חֲזִי, דְּהָא לִית אֵל מִבְּלַעְדִּי יי
 דְּלָאוּ אִיהוּ בְּלַחוּדוֹי וְלָא אַתְפָּרֵשׁ לְעֵלְמִין. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (שמואל ב כב) כִּי מִי אֵל מִבְּלַעְדִּי יי וְגו', וּמִי צוּר
 וְגו' דְּהָא צוּר לָאוּ אִיהוּ בְּלַחוּדוֹי אֶלָּא כֹּלָא חַד
 בְּדְכְּתִיב, (דברים ד) וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹתָ אֵל לְבָבְךָ כִּי
 יי הוּא הָאֱלֹהִים וְגו'.

לשון הקודש

שְׁהָרִי אֵל הוּא כֹּלֵל שְׁנַכְלָל מִכָּל
 הַדְּרָגוֹת. וְאִם תֹּאמַר שֶׁאֵל הַזֶּה הִיא
 דְּרַגְנָא אַחְרָת, מִשּׁוּם שְׁכָתוּב (שם ז) וְאֵל
 זַעַם בְּכָל יוֹם? בֹּא רֵאָה, שְׁהָרִי אִין אֵל
 מִבְּלַעְדִּי ה' שְׂאִינוּ לְבָדוּ, וְלָא גִפְרִד
 לְעוֹלָמִים, וְעַל כֵּן כְּתוּב (שמואל ב כב) כִּי מִי
 אֵל מִבְּלַעְדִּי ה' וְגו'. וּמִי צוּר וְגו', שְׁהָרִי
 צוּר אִינוּ לְבָדוּ, אֶלָּא הֵכָל אַחָד, כְּכָתוּב

לְעַמּוֹד בָּהֶן. וְהוּא שְׁכָתוּב (תהלים קלט) גָּלְמִי
 רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל סַפְרֶךָ וְגו'. גָּלְמִי רָאוּ
 עֵינֶיךָ, מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכָתוּב אַחְרָת
 עֲלִיוֹנָה הִיְתִידָה בָּזָה, וּמִשּׁוּם כֶּךָ כְּתוּב (שם
 יח) וּמִי צוּר זֹולָתִי אֱלֹהֵינוּ, מִי הַצִּיר הַטוֹב
 שְׁצִיר (שְׁכּוֹלֵל) הֵכָל (וְהָ עַם וְהוּא) כְּמוֹ הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא?.

דְּכָר אַחֵר כִּי מִי אֱלוֹהִי – זֶה סוּד הַדְּכָר,

תָּא חַיִּי, עַד לֹא אֶתְגַּזֵּר אֲבָרָהָם הָיָה מְמַלִּיל עִמִּיהָ
מִגּוֹ מִחֲזָה בְּלִחְדוּי כְּמָה דְּאֶתְמָר דְּכִתִּיב הָיָה
דְּבַר יִי אֶל אֲבָרָם בְּמִחְזָה וְגו'. בְּמִחְזָה. בְּהִיּוֹא חַיִּי
דְּרָגָא דְּכָל דִּיּוֹקְנִין אֶתְחַזִּין בֵּיהּ, כְּמָה דְּאֶתְמָר. וְהָיָה
מִחְזָה אִיהוּ רָזָא דְּבִרִית.

וְאִי תִימָא דְּבִגִּין כֶּךָ אֲקָרִי מִחְזָה בְּגִין דְּאִיהוּ דְּרָגָא
חַיִּי דְּכָל דִּיּוֹקְנִין אֶתְחַזִּין בֵּיהּ וּכְדִין אֲקָרִי
מִחְזָה, הָא אֲמַרְתָּ בְּקִדְמִיתָא דְּעַד לֹא אֶתְגַּזֵּר אֲבָרָהָם
לֹא הָיָה מְמַלִּיל עִמִּיהָ בַּר הָאִי דְּרָגָא דְּלֹא שָׂרָאן
עָלּוּי דְּרָגִין אַחֲרָנִין, וְהִשְׁתָּא אֲמַרְתָּ בְּמִחְזָה חַיִּי דְּכָל
דְּרָגִין עֲלָאִין (אִיהוּ). וְהָא עַד לֹא אֶתְגַּזֵּר כְּתִיב הָיָה
דְּבַר יִי אֶל אֲבָרָם בְּמִחְזָה. (דף צא ע"א).

אֵלָא הָאִי דְּרָגָא חַיִּי דְּכָל דְּרָגִין עֲלָאִין אִיהוּ וּבְחַיִּי

לשון הקודש

הַדְּמִיּוֹת נִרְאוֹת בֵּהּ וְאִזּוּ נִקְרְאוֹת מִחְזָה –
הָרִי אֲמַרְתָּ בְּרֵאשׁוֹנָה, שְׁמָרָם שְׁנִמּוֹל
אֲבָרָהָם, לֹא הָיָה מְדַבֵּר עִמּוֹ, רַק הִדְרָגָה
הַזֶּה שְׂאִין שׁוֹרִים עָלֶיהָ הִדְרָגוֹת הָאֲחֵרוֹת,
וְעַכְשָׁיו אֲמַרְתָּ בְּמִחְזָה – הַמִּרְאָה שֶׁל כָּל
הִדְרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת הוּא, וְהָרִי טָרָם
שְׁנִמּוֹל כְּתוּב הָיָה דְּבַר ה' אֶל אֲבָרָם
בְּמִחְזָה?

אֵלָא הִדְרָגָה הַזֶּה הִיא הַמִּרְאָה שֶׁל כָּל
הִדְרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וּבַמִּרְאָה שֶׁל הִדְרָגוֹת

(דברים ד) וְיִדְעַתָּה הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לִבְכֹּךָ בִּי
ה' הוּא הָאֱלֹהִים וְגו'.

בֵּלָא רֵאָה, שְׁמָרָם שְׁנִמּוֹל אֲבָרָהָם, הָיָה
מְדַבֵּר עִמּוֹ מִתּוֹךְ מִחְזָה לְבִדּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמָר, שְׁכֵתוֹב הָיָה דְּבַר ה' אֶל אֲבָרָם
בְּמִחְזָה וְגו'. בְּמִחְזָה – בְּאוֹתוֹ הַמִּרְאָה,
הִדְרָגָה שֶׁכָּל הַדְּמִיּוֹת נִרְאוֹת בֵּהּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמָר. וְהַמִּחְזָה הַזֶּה הוּא סוּד הַבְּרִית.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁמִּשּׁוּם כֶּךָ נִקְרָא מִחְזָה,
מִשּׁוּם שֶׁהִיא הִדְרָגָה הַמִּרְאָה שֶׁכָּל

בְּדֶרֶגִין עֲלֵאִין אֶתְתַּקֵּן. וְאַף עַל גַּב דְּבַחְהוּא זְמַנָּא
 דְּאַבְרָהָם לֹא הָוּה גָּזִיר הָאִי דְּרָגָא בְּחִיזוּ דְּדֶרֶגִין עֲלֵאִין
 אִיהוּ וּבְכָל אֲנָן גְּוֹנִין אִיהוּ קָאִים. וְחִיזוּ דְּאֲנָן גְּוֹנִין
 קִיִּימִי תַּחֲוִיתִיה חַד מִיִּמְנָא גְּוֹן חֲזוֹר. חַד מִשְׁמַאֲלָא
 גְּוֹן סוּמָק. חַד דְּכָלִּיל מְכָל גְּוֹנִין, וְאִיהוּ חִיזוּ דְּכָל
 גְּוֹנִין עֲלֵאִין דְּקִיִּימִי עָלִיהּ. וְעַל דָּא בְּהָאִי חִיזוּ קָאִים
 עָלִיהּ דְּאַבְרָהָם וּמְלִיל עֲמִיָּה וְאַף עַל גַּב דְּלֹא אֶתְגָּזֵר.
 בִּינָן דְּאֶתְגָּזֵר מַה כְּתִיב וַיֵּרָא יְיָ אֶל אַבְרָם.

תָּא חֲזִי, מַחְזָה שְׂדֵי (אָמַר) כְּתִיב בְּבִלְעָם. וּבְאַבְרָהָם
כְּתִיב מַחְזָה סֶתֶם, מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֶלָּא
מַחְזָה שְׂדֵי אֱלִין דְּלִתְתָּא (דְּנִפְקִין) מִיָּיָה וְאַנָּן חִיזוּ
דִּילִיָּה. מַחְזָה סֶתֶם מַחְזָה דָּא הוּא ה' (דְּכָל חִיזוּ) דְּכָל
דִּיוֹקְנֵין עֲלֵאִין אֶתְחַזְיִין בֵּיהּ, וּבִגִּין כֶּךָ כְּתִיב בְּאַבְרָהָם
מַחְזָה סֶתֶם וּבְבִלְעָם מַחְזָה שְׂדֵי.

לשון הקודש

מה כתוב? וַיֵּרָא ה' אֶל אַבְרָם.
בֹּא רֵא, בְּבִלְעָם (אָמַר) כְּתִיב מַחְזָה
 שְׂדֵי, וּבְאַבְרָהָם כְּתִיב מַחְזָה סֶתֶם. מַה
 בֵּין זֶה לָזֶה? אֶלָּא מַחְזָה שְׂדֵי אֱלוֹ
 שְׁלַמְטָה (וּשְׁאֵאֵן) מִמֶּנּוּ, וְהֵם הִמְרָאָה שְׁלוֹ.
 מַחְזָה סֶתֶם, מַחְזָה זֶה הוּא ה' וְשֶׁל כָּל מְרָאָהוּ
 שְׁכָל הַדְּמִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת נִרְאֹת בּוֹ.
 וּמִשּׁוּם כֶּךָ כְּתִיב בְּאַבְרָהָם מַחְזָה סֶתֶם,
 וּבְבִלְעָם מַחְזָה שְׂדֵי.

הָעֲלִיּוֹנוֹת נִתְקַנָּה. וְאַף עַל גַּב שְׂפָאוֹתוֹ
 הַזֶּמֶן אַבְרָהָם לֹא הָיָה מְהוּל – הַדְּרָגָה
 הַזֶּה בְּמִרְאָה שֶׁל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת הִיא,
 וּבְכָל אוֹתָם הַגְּוִנִים עוֹמְדִת, וְהִמְרָאָה שֶׁל
 אוֹתָם הַגְּוִנִים עוֹמֵד תַּחְתִּיהָ. אַחַד מִיִּמֵּין
 – גְּוֹן לְבָן, וְאַחַד מִשְׁמַאֲלָא – גְּוֹן אֲדָם,
 אַחַד שְׁכָלֹל מְכָל הַגְּוִנִים. וְהוּא הִמְרָאָה
 שְׁכָל הַגְּוִנִים הָעֲלִיּוֹנִים עוֹמְדִים עָלָיו. וְעַל
 זֶה בְּמִרְאָה הַזֶּה עֹמֵד עַל אַבְרָהָם וְדַבֵּר
 עִמּוֹ, וְאַף עַל גַּב שֶׁלֹּא נִמּוּל. בִּינָן שְׁנִמּוּל

וְעַל דָּא עַד לָא אֶתְגַּזֵּר אֲבָרְהָם הָוָה לֵיהּ הָאִי דְרָגָא
 בְּדִאמְרֵן. בִּין דְּאֶתְגַּזֵּר מִיָּד וַיֵּרָא אֵלָיו יי וְגו' ^(דף צא ע"ב)
 אֶתְחַזֵּן בְּלָחוּ (שָׁאָר) דְּרָגִין עַל הָאִי דְרָגָא, וְהָאִי
 דְרָגָא מְלִיל עֲמִיָּה בְּדָקָא חָזִי בְשָׁלִימוֹ. וְאֲבָרְהָם
 אֶתְקַטֵּר מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וְעָאֵל בְּבִרִית קִיִּימָא קִדִּישָׁא
 בְּדָקָא חָזִי בְשָׁלִימוֹ

השלמה מההשמטות (סימן מ"ח)

שְׂכִינָתָא אֶתְקִרִיאת אוֹת בְּרִית מִסְטָרָא דְצָדִיק
 יְסוֹד עוֹלָם זֹאת אוֹת הַבְּרִית בְּסִינִי (ס"א
 בִּינִי). עֲמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא. וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִצְ"ח הו"ד.
 אוֹת דָּא צָדִיק, הִיא דָּא שְׂכִינָתָא (שְׁמוֹת ל"א) כִּי שֵׁשֶׁת
 יָמִים עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם מִבֶּתֶר עַד עֲמוּדָא
 דְאֶמְצַעִיתָא. דְּלִית שִׁית בְּכָל אֲתֵר אֱלָא מִסְטָרָא דָּאֵת
 ו' וְלִית שְׁבִיעִי אֱלָא מִסְטָרָא דָּאֵת י' עֲטָרָה עַל רִישִׁיהּ
 חֲכָמָה עֲלָאָה אוֹת הִיא חֲכָמָה תַּתָּאָה אוֹת הִיא.

לשון הקודש

שְׂכִינָה נִקְרָאת אוֹת בְּרִית מִצַּד שֶׁל
 צָדִיק יְסוֹד עוֹלָם. זֹאת אוֹת הַבְּרִית –
 בְּסִינִי. וּבִין הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי, וּבִין בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל – נִצַּח הוֹד. אוֹת – זֶה צָדִיק. הִיא
 – זוֹ שְׂכִינָה. (שְׁמוֹת לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה
 ה' אֶת הַשָּׁמַיִם – מִבֶּתֶר עַד הָעֲמוּד
 הָאֶמְצָעִי, שְׁאִין שֵׁשׁ בְּכָל מְקוֹם אֱלָא
 מִצַּד הָאוֹת ו', וְאִין שְׁבִיעִי אֱלָא מִצַּד

וְעַל כֵּן, טָרַם שְׁנַמּוּל אֲבָרְהָם, הִתְנָה לוֹ
 הַדְּרָגָה הַזֹּאת כְּפִי שְׁאֶמְרֵנוּ. בִּין שְׁנַמּוּל,
 מִיָּד וַיֵּרָא אֵלָיו ה' וְגו'. נִרְאָו כָּל וְשָׁאָר
 הַדְּרָגוֹת עַל הַדְּרָגָה הַזֹּאת, וְהַדְּרָגָה הַזֹּאת
 דְּבָרָה עֲמוּ בְּרָאוּי בְשָׁלְמוֹת. וְאֲבָרְהָם
 נִקְשֵׁר מִדְּרָגָה לְדְרָגָה, וְנִכְנָס לְבִרִית
 חֲקִדֵּשׁ בְּרָאוּי בְשָׁלְמוֹת.

השלמה מההשמטות (סימן מ"ח)

וְתִקְּנוּ לְמִגְזֹר לְתִמְנִיָּא דְּאִיהוּ תִּמְן חֲכָמָה עַד יְסוֹד
 לְקַבְּלָא בְּהוֹן י' וְעִירָא לְסִלְקָא לָהּ עַד כְּתָר לְמַהְיוּ
 עֲטָרָה עַל רֵאשִׁיתוֹן וְתִקְּנוּ לְשׁוּיָא עֲרֵלָה בְּמִנָּא
 וְעִפְרָא לְקַיִים (יִשְׁעִיָּה ס"ה) וְנָחֵשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ: (עַד כֹּאן

מִהַהֲשַׁמְטוֹת)

תָּא חַיִּי, בִּינוּן דְּאֶתְגְּזֹר אֲבָרָהִם, נִפְק מִעֲרֵלָה וְעָאֵל
 בְּקִיָּמָא קְדִישָׁא וְאֶתְעֵטֵר בְּעִטְרָא קְדִישָׁא וְעָאֵל
 בְּקִיָּמָא דְּעֵלְמָא קָאִים עֲלִיהּ, וּבְדִין אֶתְקַיִים עֵלְמָא
 בְּגִיָּיָהּ. בְּגִין דְּכֵתִיב (יִרְמִיָּה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה
 חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. וְכֵתִיב (בְּרֵאשִׁית ב) אֱלֹהִים
 תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם. בְּה"א בְּרָאָם,
 בְּאֲבָרָהִם. וְכֵלָא בְּרֹא חָדָא קָאִים. וּבִשְׁעָתָא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיד הוּא אַחֲמִי לִיהּ לְאָדָם כָּל אֲנוּן דְּרִין דְּעֵלְמָא,
 וְחֲמָא לֹון כָּל חַד וְחַד כָּל דְּרָא וְדְרָא בְּלָהוּ קִיָּמִי

לשון הקודש

שְׁהַעוֹלָם עוֹמֵד עָלֶיהָ, וְאִזּוּ הַתְּקִיָּם הָעוֹלָם
 בְּגִלְלוֹ, מְשׁוּם שְׁכֵתוֹב (יִרְמִיָּה לג) אִם לֹא
 בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא
 שָׁמַתִּי, וְכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב) אֱלֹהִים תּוֹלְדוֹת
 הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, בְּה"א בְּרָאָם,
 בְּאֲבָרָהִם, וְהַכֹּל עוֹמֵד בְּסוֹד אַחֵר.
 וּבִשְׁעָה שֶׁהַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא הִרְאָה לְאָדָם
 אֵת כָּל אוֹתָם הַדּוֹרוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְרָאָה
 אוֹתָם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כָּל דּוֹר וְדוֹר, כָּלֵם
 עוֹמְדִים בְּגִין הָעֵדֶן בְּאוֹתָהּ הַדְּמוּת

הָאוֹת י', עֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ. הַחֲכָמָה
 הָעֲלִיּוֹנָה הִיא אוֹת, הַחֲכָמָה הַתַּתְּחוֹנוֹנָה
 הִיא אוֹת, וְתִקְּנוּ לְמוֹל לְשִׁמְנָה שְׁשָׁם הִיא
 חֲכָמָה עַד הַיְסוֹד, לְקַבְּלָא בְּהֵם י' קְטָנָה
 לְהַעֲלוֹתָהּ עַד הַכְּתָר לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל
 רֵאשִׁים, וְתִקְּנוּ לְשִׁים הָעֲרֵלָה בְּכִלִּי וְעֶפֶר,
 לְקַיִם וְנָחֵשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ: ע"כ מִהַהֲשַׁמְטוֹת.
 בֹּא רֵאָה, בִּינוּן שְׁנַמּוּל אֲבָרָהִם, יִצְא
 מִהָעֲרֵלָה, וְנִכְנָם לְבְרִית הַקּוּדוּשָׁה,
 וְהִתְעַטֵּר בְּעִטְרָה קְדוּשָׁה, וְנִכְנָם בְּבְרִית

בְּנִתָּא דַּעֲדָן בְּהֵוּא דְיוֹקְנָא דְזַמִּינִין לְקַיִמָּא בְּהֵא
עֲלָמָא.

וְתֵא חַוִּי, הָא אֲתָמַר בֵּינָן דְּחֲמָא לִיה לְדָדֹד דְּלֹא
בִּיה חַיִּים כָּלֵל, תָּוָה, וְאִיהוּ יְהִיב לִיה מְדִילִיה
שִׁבְעִין שָׁנִין, בְּגִין כֶּךָ הָווּ לִיה לְאָדָם תִּשְׁעַ מֵאוֹת
וּתְלָתִין שָׁנִין. וְאַנּוֹן שִׁבְעִין אֲסִתְלָקוּ לִיה לְדָדֹד. וּמִלָּה
דָּא רָזָא דְחֲכֻמָּתָא אִיהוּ, דְּדָדֹד לִית לִיה (יוֹמִין) בַּר
שִׁבְעִין שָׁנִין מֵאָדָם קְדָמָתָהּ, וְכֹלָא רָזָא דְחֲכֻמָּתָא
אִיהוּ. וְכָל מַה דְּלִתְתָּא כֹּלָא אִיהוּ בְּרָזָא דְלַעִילָא.

וְתֵא חַוִּי, בְּכָל אַנּוֹן דְיוֹקְנִין דְּנִשְׁמָתִין דַּעֲלָמָא כְּלָהוּ
זְווגִין זְווגִין קַמִּיָּה. לְבִתָּר כֹּד אֲתִיִּין לְהֵא
עֲלָמָא קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא מְזוּוג זְווגִין.

אָמַר רַבִּי (וְהוּדְהָ) יִצְחָק קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא (מְזוּוג זְווגִין וְאָמַר)
אָמַר בֵּת פִּלּוֹנִי לְפִלּוֹנִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מֵאִי

לשון הקודש

הוא סוד של חכמה. וכל מה שלמטה,
הכל הוא בסוד של מעלה.

ובא וראה, בכל אותן הדמיות של
הנשמות של העולם, כלם לפניו זוגות
וזוגות. לאחר מכן, בשבאים לעולם הזה,
הקדוש ברוך הוא מזוג זוגים.

אמר רבי (יהודה) יצחק, הקדוש ברוך
הוא (מזוג זוגים ואמר) אומר בת פלוני

שעתידיים לעמוד בה בעולם הזה.
ובא וראה, הרי נתבאר, בין שראה את
דוד שאין בו חיים כלל, תמה, והוא נתן
לו משלו שבעים שנים. משום כך היו לו
לאדם תשע מאות ושלשים שנים, ואותם
השבעים עלו לו לדוד. והדבר הזה הוא
סוד של חכמה, שלדוד אין (ומים) פרט
לשבעים השנים מאדם הראשון. והכל

קָא מִיִּירִי וְהָא בְּתִיב, (קהלת א) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ בְּתִיב, שְׁאֵי
לְעִילָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מָאִי כְּרוּזָא הָכָא. וְהָא אָמַר רַבִּי
חֲזַקִּיָּה אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא בְּהֵיָא שַׁעְתָּא מִמָּשׁ
דְּנָפִיק בַּר נָשׁ לְעֵלְמָא בַּת זִוְגוּ אֲזִדְמַנַּת לוֹ. אָמַר
רַבִּי אָבָא זַכָּאִין אַנּוּן צְדִיקִיָּא דְנִשְׁמַתְהוּן מִתְעַטְרִין
כְּמִי מִלְכָּא קִדִּישָׁא עַד לָא יִיתוּן לְעֵלְמָא, דְּהָכִי תִּנְיָנָן
בְּהֵיָא שַׁעְתָּא דְאַפִּיק קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא נִשְׁמַתִּין
לְעֵלְמָא, כָּל אַנּוּן רוּחִין וְנִשְׁמַתִּין כְּלָחוּ כְּלִילָן דְּכַר
וְנוֹקְבָא דְּמִתְחַבְּרָן בְּחֻדָּא.

וְאַתְּמַסְרָן בִּידָא דְּהֵיָא מִכְּנָא שְׁלִיחָא דְאַתְּפַקֵּד
עַל עֲדוּאֵיחֻן דְּבָנֵי נָשָׂא. וְלִילָה שְׁמִיָּה,
וּבְשַׁעְתָּא דְנִחְתִּין וְאַתְּמַסְרָן בִּידוֹי מִתְפַּרְשִׁין, וְלִזְמַנִּין

לשון הקודש

הַצְדִּיקִים שְׁנִשְׁמוּתֵיהֶם מִתְעַטְרוֹת לְפָנֵי
הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ טָרָם יָבֹאוּ לְעוֹלָם. שְׁכַךְ
שְׁנִינֹו, בְּשַׁעָּה הֵיָא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מוֹצִיא נְשָׁמוֹת לְעוֹלָם, כָּל אוֹתָן הַרוּחוֹת
וְהַנְּשָׁמוֹת, כֵּלָן כְּלוּלוֹת זָכָר וְנִקְבָּה
שְׁמֵחַ בְּרוֹת יַחַד.

וְנִמְסְרוֹת בִּידֵי אוֹתוֹ הַמְּכֻנֶּה הַשְּׁלִיחַ
שֶׁנִּתְּמַנֶּה עַל הַרְיוּנוֹת בְּנֵי הָאָדָם, וְשִׁמוֹ

לְפָלוּנִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַה זֶּה אוֹמֵר,
וְהֵרִי בְּתוֹב (קהלת א) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
בְּתוֹב, שׁוֹנֶה לְמַעְלָה.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַה כָּאן הַכְּרוּז, וְהֵרִי
אָמַר רַבִּי חֲזַקִּיָּה אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, בְּאוֹתָהּ
שַׁעָּה מִמָּשׁ שְׁיוּצָא אָדָם לְעוֹלָם, בַּת זִוְגוּ
מְזַמְנָת לוֹ? אָמַר רַבִּי אָבָא, אֲשֶׁרִי

דָּא אַקְדִּים מִן דָּא וְאַחִית לְהוּ בְּבִנֵּי נָשָׂא. וְכֹד (מִחָא)
מָטָא עֵידָן דְּזוּוּנָא דְּלֶחֶן. קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא דִּידַע
אֲנוּן רוּחִין וְנִשְׁמָתִין מִחֲבַר לֹון בְּדִבְקָדְמִיתָא וּמִכְרָזָא
עַלְיָהּ. וְכֹד אֶתְחַבְרָן אֶתְעֲבִידוּ חַד גּוּפָא חַד נִשְׁמָתָא
יְמִינָא וּשְׁמָאֵלָא בְּדָקָא חַזִּי, וּבְגִין כָּךְ אֵין כָּל חֲדָשׁ
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. וְאִי תִימָא הָא תַנִּינָן לִית זְוּוּנָא אֵלָא
לְפֻם עוֹבְדוֹי וְאַרְחוֹי דְּבַר נָשׁ. הָכִי הוּא וְדָאִי. דָּאִי
זְכִי וְעוֹבְדוֹי אֶתְפַּשְׁרֹן, זְכִי לְהַהוּא דִּילִיָּה לְאֶתְחַבְרָא
בֵּיהּ כְּמָה דְּנָפִיק.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא מָאן דְּאֶתְפַּשְׁרֹן עוֹבְדוֹי בְּאֵן אֶתֶר
יִתְבַּע (ס"א יתבא) תְּהוּא זְוּוּנָא דִּילִיָּה. אָמַר לִיָּה
הָא תַנִּינָן לְעוֹלָם יִמְכַּר אָדָם כּו' וַיֵּשֶׁא בֵּת תַּלְמִיד
חָכָם (ד"א ל"ג וְתָא חַזִּי). דְּתַלְמִיד חָכָם פְּקֻדוֹנָא דְּמֵאֲרִיָּה
אֶתְפַּקְדָן בִּידֵיהּ. תָּאנָא בְּרָזָא דְּמִתְנִיתָא כָּל אֲנוּן

לשון הקודש

שְׁנִינּוּ שְׂאִין זְוּוּנָא אֵלָא לְפִי מַעֲשֵׂי וְדַרְכֵי
הָאָדָם – כָּךְ זֶה וְדָאִי! שְׂאִים זֻכָּה וּמַעֲשֵׂי
בְּשָׂרִים, הוּא זֻכָּה לְהִתְחַבֵּר עִם אוֹתוֹ
שְׁלוֹ כְּמוֹ שִׁנְיָא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, מִי שִׁמְעֵשְׂוּ בְּשָׂרִים,
בְּאִיזָה מְקוֹם יִבְקֹשׁ וַיִּשְׁבּוּ אֶת זְוּוּנָא? אָמַר
לוֹ, הָרִי שְׁנִינּוּ, לְעוֹלָם יִמְכַּר אָדָם וְכּו'
וַיֵּשֶׁא בֵּת תַּלְמִיד חָכָם, וְדָא וְכָא רָאֵהוּ
שֶׁתַּלְמִיד חָכָם פְּקֻדוֹן רְבוּנוֹ נִפְקֵד בְּיָדוֹ.

לִילָה. וּבִשְׁעָה שְׁיֻרְדוֹת וְנִמְסְרוֹת בְּיָדוֹ,
נִפְרְדוֹת, וְלַפְעָמִים זֶה מִקְדִּים לְפָנָי זֶה,
וּמוֹרִיד אוֹתָם בְּבִנֵּי הָאָדָם. וּבְשִׁמְנִיעַ
וּמִכָּהוּ זְמַן זְוּוּנָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֹׁמֵר אוֹתָן הָרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת מִחֲבַר
אוֹתָן בְּבִרְאשׁוֹנָה וּמִכְרִיו עֲלֵיהֶם.
וּבְשִׁמְתְּחַבְרִים, נַעֲשִׂים גּוּף אֶחָד וְנִשְׁמָה
אֶחָת, יְמִין וּשְׁמָאֵל בְּרָאוּי, וּמִשּׁוּם כָּךְ אֵין
כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. וְאִם תֹּאמַר, הָרִי

דָּאתוּ בְּגִלְגּוּלָא דְנִשְׁמָתִין יְכָלִין לְאַקְדָּמָא בְּרַחֲמֵי
זוּגָא דְלַהוֹן. וְעַל הָאֵי אֲתַעְרוּ חֲבֵרִיָּא. אִין נוֹשְׂאִין
נָשִׁים בְּמוֹעֵד אֲבָל מִקְדָּשִׁין שְׂמָא יְקַדְּמוּ אַחֵר
בְּרַחֲמִים. וְשִׁפּוּר קֶאֱמְרוּ אַחֵר דִּי יִקָּא, וְעַל כֵּן קָשִׁין
זוּגִין קָמִיָּה דְקַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. וְעַל כֵּלָּא (פְּנִים) וְדָאֵי
כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָבִי יִי כְּתִיב.

רַבִּי יְהוּדָה שָׁלַח לִיה לְרַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר הָא רָזָא
דְּמִלָּה יְדַעְנָא, אֲנִין דָּאתוּ בְּגִלְגּוּלָא דְנִשְׁמָתִין
מֵאֵן אַתָּר לָחוּ זוּגָא. שָׁלַח לִיה כְּתִיב, (שׁוֹפְטִים כ"א) מָה
נַעֲשֶׂה לָהֶם לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים וְגו'. וְכְתִיב לָכוּ וַחֲטַפְתֶּם
לָכֶם וְגו'. פְּרָשְׁתָּא דְבְּנֵי בְנִימִין אוֹכַח וְעַל הָאֵי תִּנְיִן
שְׂמָא יְקַדְּמוּ אַחֵר בְּרַחֲמִים. (כִּי אוֹתוֹ אַחֵר אִין לוֹ בֵּית זוּגָא, אֲבָל
תִּשְׁכַּח דָּא כְּגוֹן בֵּר נֶשׁ דְּנִסִּיב בֵּית זוּגִיָּה וְלֹא הוּוּ לִיה מְנָה בְּנִין וְמָת, יִתִּי אַחֵיָּה וְיִנְבִּם
אֲתַתִּיה וְיִתְּלִיד לִיה (דף צב ע"א) מְנָה בֵּר. הָאֵי בֵּר הוּא מִיתָא דְאַהֲדַרְת נִשְׁמָתִיה לְעִלְמָא.

לשון הקודש

בְּגִלְגּוּל נִשְׁמָתוֹת – מַאיִזָּה מְקוֹם לָהֶם יֵשׁ
זוּגָא? שָׁלַח לוֹ, כְּתוּב (שׁוֹפְטִים כ"א) מָה נַעֲשֶׂה
לָהֶם לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים וְגו'. וְכְתוּב
וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם וְגו'. פְּרָשְׁתָּא בְּנֵי בְנִימִין
מוֹכִיחָה, וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ שְׂמָא יְקַדְּמוּ אַחֵר
בְּרַחֲמִים. וְכִי אוֹתוֹ אַחֵר אִין לוֹ בֵּית זוּגָא? אֲבָל
תִּמְצָא זֶה כְּמוֹ אָדָם שֶׁנִּשְׂאָ בֵּית זוּגָא וְלֹא הָיוּ לוֹ
מְנָה בְּנִים וְמָת, וְכֵן אַחֵי וְיִנְבִּם אֶת אִשְׁתּוֹ וְיִוֹלֵד
לוֹ מְנָה בֵּן. הֵכֵן הָיָה הוּא הִמֵּת שֶׁנִּשְׁמָתוֹ חֲזָרָה
לְעוֹלָם, זֶה הוּא הָאֲחֵר שְׂאִין לוֹ בֵּית זוּגָא אֱלֹא אִמּוֹ.

שְׁנִינּוּ בְּסוּד הַמִּשְׁנָה, כָּל אוֹתָם שְׂבָאוּ
בְּגִלְגּוּל שֶׁל נִשְׁמָתוֹת, יְכוּלִים לְהַקְדִּים
בְּרַחֲמִים אֶת זוּגָם. וְעַל זֶה הִעִירוּ
הַחֲכָמִים, אִין נוֹשְׂאִים נָשִׁים בְּמוֹעֵד, אֲבָל
מִקְדָּשִׁים, שְׂמָא יְקַדְּמוּ אַחֵר בְּרַחֲמִים.
וְיִפָּה אֲמְרוּ אַחֵר בְּדִיוֹק. וְעַל כֵּן קָשִׁים
הַזּוּגִים לְפָנֵי הַקְדוּשָׁה בְּרוּדָא הוּא. וְעַל כֵּל
פְּנִים וְדָאֵי כְּתוּב כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָבִי ה'.
רַבִּי יְהוּדָה שָׁלַח לְרַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר,
הָרִי סוּד הַדְּבָר יְדַעְתִּי, אוֹתָם שְׂבָאוּ

דא הוא אחר דאין לו בת זוג אלא אמה, ודא הוא שְׂמא יקדמנו אחר ברחמים שיכול לאקדמא אחרא למיסב אתתיה דדא ברחמי ובצלוחתא ואף על גב דאמינא לך דיכול לאקדמא ברחמי לא יכיל אלא אם (הוא) בעלה חייבא איהו ואיהו זכאה)

אמר רבי יהודה (השטא) האי הוא ודאי דקשין וזוגין קמי קדשא בריך הוא. זכאה חולקתון דישראל דאורייתא אולף להו ארחוי דקדשא בריך הוא, וכל טמירין וגניזא דגניזין קמיה. ודאי כתיב, (תהלים יט) תורת יי תמימה וגו'. זכאה חולקיה מאן דישתדל באורייתא ולא יתפרש מינה, דכל מאן דיתפרש מאורייתא אפלו שעתיא חדא כמה דאתפרש מחיי דעלמא דכתיב, (דברים ל) כי היא חייך וארך ימך. וכתיב, (משלי ג) ארך ימים ושנות חיים ושלוה יוסיפו לך:

ויחי אברם בן תשעים שנה וגו'. רבי יוסי פתח (ישעיה ס) ועמד בלם צדיקים לעולם יירשו ארץ

לשון הקודש

הוא, וכל הנסתרות והגניזים שגניזים לפניו. ודאי כתוב (תהלים יט) תורת ה' תמימה וגו'. אשרי חלקו של מי שמשתדל בתורה ולא נפרד ממנה, שכל מי שנפרד מן התורה אפלו שעה אחת, כמי שנפרד מחיי העולם, שכתוב (דברים ל) כי היא חייך וארך ימך, וכתוב (משלי ג) ארך ימים ושנות חיים ושלוה יוסיפו לך. ויחי אברם בן תשעים שנה וגו'. רבי

זה הוא שְׂמא יקדמנו אחר ברחמים, שיכול להקדים אחר לשא את אשתו של זה ברחמים ובתפלה. ואף על גב שאמרתי לך שיכולים להקדים אחר ברחמים, לא יכול אלא אם (הוא) בעלה הוא רשע והוא צדיק).

אמר רבי יהודה, (בעת) זה הוא ודאי שקשים הזוגים לפני הקדוש ברוך הוא. אשרי חלקם של ישראל שהתורה מלמדת אותם את דרכי הקדוש ברוך

וְגו'. וּבָאִין אֲנִינוּ יִשְׂרָאֵל מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין, דְּקִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא קָרָא לֹון צְדִיקִים. דְּתַנֵּינָא מֵאָה וְעֶשְׂרִים
(ד"א ל"ג וְחֲמִשָּׁ) וְתַמְנִיָּא אֲלֵפֵי מֵאֵרִי דְּגִדְפִין דְּאִזְלִין
וְטֵאסִין כָּל עָלְמָא וְשִׁמְעִין קָלָא וְאַחֲדִין לִיה לְהַהוּא
קָלָא.

כְּמָה דְּתַנֵּינָן לִית לָךְ מְלָה בְּעָלְמָא דְּלִית לָהּ קָלָא,
וְאִזְלָא וְטֵאסָא בְּרִקִיעָא, וְאַחֲדִין לָהּ מֵאֵרִי
דְּגִדְפִין וְסִלְקִין הַהוּא קָלָא (ד"א לְמֵאֲרִיחֹון) דְּאִמְרִין (נ"א דְּמֵדִין)
וְדִיִּינִין לָהּ הֵן לְטַב הֵן לְבִישׁ דְּכִתִּיב, (קִהְלֵת י) כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וְגו'.

אִימָתִי דִּיִּינִין לְהַהוּא קָלָא. רַבִּי חֵיָא אָמַר
בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ שָׁכִיב וְנָאִים, וְנִשְׁמָתִיהּ
נִפְקַת מִיָּה, וְהִיא אִסְתִּידַת בֵּיהּ בְּבַר נָשׁ, וְכִדִּין דִּיִּינִין
לְהַהוּא קָלָא הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (מִיכָה ז) מִשְׁכַּבְתָּ חִיקָךְ

לשון הקודש

לו קול והולך ומס ברקיע. ואוחזים בו
בעלי כנפים, ומעלים את אותו הקול
ולרבותם שאומרים (בעלי הדין) ודגים אותו
הן לטוב הן לרע, שכתוב (קהלת י) כי עוף
השמים יליך את הקול וגו'.

מתי דגים את אותו הקול? רבי חייא
אמר, בשעה שפן אדם שוכב וישן
ונשמתו יצאה ממנו, והיא מעידה בכן

יוסי פתח, (שעיה ס) ועמד כלם צדיקים
לעולם וירשו ארץ וגו'. אשריהם וישראל
מכל שאר העמים, שהקדוש ברוך הוא
קרא להם צדיקים. שלמדנו, מאה
ועשרים וְחֲמִשָּׁן וְשִׁמּוֹנָה אֲלָפִים בְּעֵלֵי
כְנָפִים שְׁהוֹלְכִים וְטֹסִים אֶת כָּל הָעוֹלָם,
וְשׁוֹמְעִים קוֹל וְאוֹחֲזִים אֶת אוֹתוֹ הַקּוֹל.
כִּמּוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ שֶׁאִין לָךְ דְּבַר בְּעוֹלָם שֶׁאִין

שֶׁמֶר פִּתְחֵי פִיךָ. מָאִי טַעְמָא, מִשּׁוּם דְּהִיא אִסְהִידַת
בְּבֵר נָשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר כָּל מַה דְּבֵר נָשׁ עֶבֶד
בְּכָל יוֹמָא נִשְׁמָתִיהָ אִסְהִידַת בֵּיהּ בְּבֵר נָשׁ בְּלִילְיָא.

תָּאנָא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּתַחֲלַת שַׁעֲתָא קַמֵּיתָא
בְּלִילְיָא בְּדִ נְשֶׁף יִמָּא וְעָאֵל שְׂמִשָּׁא מֵאֲרִי
דְּמִפְתָּחַן דְּמִמָּנָן עַל שְׂמִשָּׁא עָאֵל בְּתַרִּיסָר תַּרְעִין
דְּפִתִּיחִין בִּימָמָא, בְּתַר דְּעַל בְּכָלְהוּ, כָּל אֲנָוִין תַּרְעִין
סְתִימִין (נ"א פִּתְחִין), כְּרוּזָא קָאִים וְשָׂרִי לְאַכְרוּזָא, קָאִים
מָאֵן דְּקָאִים וְאַחִיד לְאֲנָוִין מִפְתָּחַן, בְּתַר דְּסִיִּים כְּרוּזָא,
כָּל אֲנָוִין נְטוּרִי עֲלֵמָא מִתְכַּנְשִׁין וְסִלְקִין, לִית מָאֵן
דְּפִתַּח (פּוּמָא) פִּטְרָא כֹּלָא מִשְׁתַּכְּבִין. כִּדִּין דִּינִין
דִּלְתַּתָּא מִתְעַרִּין וְאִזְלִין וְשִׂאטִין בְּעֵלְמָא, וְסִיחָרָא
שְׂאֲרִי לְאַנְהָרָא.

לשון הקודש

בְּתַרִּיסָר שְׁעָרִים שְׁפִתוּחִים בַּיּוֹם. אַחַר
שְׁנֵכְנֵם בְּכָלֶם, כָּל אוֹתָם הַשְׁעָרִים
הַסְתּוּמִים וְהַפְתּוּחִים, הַכְּרוּז עוֹמֵד וּמִתְחִיל
לְהַכְרִיז. עוֹמֵד מִי שְׁעוֹמֵד וְאוֹחֵז אֶת
אוֹתָם הַמִּפְתָּחוֹת. אַחֵר שְׁפִים הַכְּרוּז, כָּל
אוֹתָם שׁוֹמְרֵי הָעוֹלָם מִתְכַּנְסִים וְעוֹלִים,
וְאִין מִי שְׁפּוֹתָתָם וְפִהוּ פִתְחוֹן פֶּה וְהַכֵּל
שׁוֹקְטִים. אִז מִתְעוֹרְרִים הַדִּינִים שְׁלִמְפָּה,
וְהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים בָּעוֹלָם, וְהַלְבָּנָה
מִתְחִילָה לְהֵאִיר.

הָאֵדָם, וְאִז דְּנִים אֶת אוֹתוֹ הַקּוֹל. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב (מִיכָה ז) מִשְׁכַּבְתָּ חִיקָךְ שֶׁמֶר פִּתְחֵי
פִיךָ. מַה הַטֵּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהִיא מַעֲיֵדָה
בְּאֵדָם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל מַה שֶּׁאֵדָם
עוֹשֶׂה בְּכָל יוֹם, נִשְׁמָתוֹ מַעֲיֵדָה בּוֹ בְּאֵדָם
בְּלִילְיָה.

לְמַדְנָהּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּתַחֲלַת
הַשָּׁעָה הָרִאשׁוֹנָה בְּלִילְיָה, כְּשֶׁנּוֹשֵׂף
וְשׁוֹצֵאן הַיּוֹם וְנִכְנֵם הַשֶּׁמֶשׁ, בְּעַל
הַמִּפְתָּחוֹת שְׁמִמָּנָה עַל הַשֶּׁמֶשׁ נִכְנֵם

וּמֵאֲרִי דִּיבָבָא תִּקְעִין וּמִלְלִין. תִּקְעִין תְּנִינֹת בְּדִין
 מִתְעַרֵּי שִׁירָתָא וּמוֹמְרִין קָמִי מְאֲרִיחוֹן, בְּמָה
 מְאֲרִי תִּרְסִין קִיִּימוּ בְּקִיּוּמֵיהוּ וְאִתְעָרִין דִּינִין
 בְּעֵלְמָא, בְּדִין בְּנִי נָשָׂא נְיִימִין וְנִשְׁמָתָא נִפְקַת
 וְאַסְהִידַת סְהֻדוֹתָא וְאִתְחִיבַת בְּדִינָא, וְקֹדֶשָׁא בְּרִיד
 הוּא עֶבֶיד חֶסֶד בְּבֵר נֶשׁ וְנִשְׁמָתָא תָּבַת לְאַתְרָהּ.

בְּפִלְגוֹת לִילִיא כֹּד צַפְרִין מִתְעָרִין, סְטָרָא דְצַפּוֹן
 אִתְעַר בְּרוּחָא, קָם בְּקִיּוּמֵיהּ שְׂרָבִיטָא
 דְּבִסְטֵר דְּרוֹם וּבְטֵשׁ בְּתֵהוּא רוּחָא וְשָׂכִיד וְאַתְבָּסָם,
 בְּדִין אִתְעַר קֹדֶשָׁא בְּרִיד הוּא בְּנִימוּסֵי לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא
 עִם צְדִיקָיָא דְּבִגְנֵתָא דְעֵדֶן.

בְּתֵהוּא שַׁעֲתָא זַפְּאָה חוֹלְקִיָּה דְּכֵר נֶשׁ דְּקָאִים
 לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא בְּאוּרֵייתָא, דִּהָא קֹדֶשָׁא בְּרִיד
 הוּא וְכָל צְדִיקָיָא דְּבִגְנֵתָא דְעֵדֶן בְּלֵהוּ צִיִּיתִין לְקָלִיָּה

לשון הקודש

בַּחֲצוֹת הלילה, כְּשֶׁהַצִּפְרִים
 מִתְעוֹרְרוֹת, צֵד הַצִּפּוֹן מִתְעוֹרֵר בְּרוּחַ,
 עוֹמֵד בְּמִקוֹמוֹ הַשְּׂרָבִיט שֶׁבְּצֵד הַדְּרוֹם,
 וּמִכָּה בְּאוֹתָהּ הַרוּחַ וְשׁוֹקֵט וּמִתְבָּסֵּם. אִז
 מִתְעוֹרֵר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִנְהַגֵּיו
 לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן.
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל אָדָם
 שְׁעוֹמֵד לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בַּתּוֹרָה, שְׁהֲרִי

וּבְעֵלֵי הַיָּבֵבָה תּוֹקְעִים וּמִלְלִים. תּוֹקְעִים
 שְׁנִית. אִז מִתְעוֹרֶרֶת שִׁירָה וּמוֹמְרִים לִפְנֵי
 רַבּוֹנָם. בְּמָה בְּעֵלֵי מְנַגִּים עוֹמְדִים
 בְּמִקוֹמָם וּמִתְעוֹרְרִים דִּינִים בְּעוֹלָם. אִז בְּנֵי
 הָאָדָם יִשְׁנִים, וְהַנִּשְׁמָה יוֹצֵאת וּמַעֲדִידָה
 עֲדוּת וּמִתְחִיבַת בְּדִין. וְהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם אָדָם, וְהַנִּשְׁמָה שְׂבָה
 לְמִקוֹמָהּ.

הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגָּנִים חֲבֵרִים
מִקְשִׁיבִים לְקוֹלָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי. וְלֹא עוֹד אֵלָּא דְּקִדְשָׁא
בְּרִיד הוּא מְשִׁיךְ עָלֶיהָ חַד חוּטָא דְּחֶסֶד לְמַהְיֵי (ד"א
ל"ג תדיר) נָטִיר בְּעֶלְמָא, דְּהָא עֲלָאִין וְתַתָּאִין נָטְרִין לִיה
הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה יְיָ חֲסִדוֹ וּבַלַּיְלָה
שִׁירָה עִמִּי.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה כָּל מָאן דְּאַשְׁתַּדַּל בְּהָאֵי שַׁעְתָּא
בְּאוּרֵייתָא וְדָאֵי אֵית לִיה חוּלְקָא תְּדִיר
בְּעֶלְמָא דְּאָתִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מָאֵי טַעְמָא תְּדִיר.
אָמַר לִיה חָבִי אוֹלִיפְנָא דְּכָל פְּלָגוֹת לַיְלִיא בְּד קִדְשָׁא
בְּרִיד הוּא אַתְעַר בַּגְּנָתָא דְּעֶדֶן כָּל אַנּוּן נְטִיעֵן
דְּגִינָתָא אֲשַׁתְּקִינן יְתִיר מִחֵהוּא נַחְלָא דְּאַקְרִי
(דף צב ע"ב) נַחַל קְדוּמִים נַחַל עֲדָנִים דְּלֹא פָּסְקוּ מִימּוֹי לְעֶלְמִין,
כְּבִיכּוֹל הֵהוּא דְּקָאִים וְאַשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא כְּאִילוֹ

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כָּל מִי שֶׁמְשַׁתַּדַּל
בַּשְּׁעָה הַזֹּאת בַּתּוֹרָה, וְדָאֵי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק
תָּמִיד בְּעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה
הַטַּעַם תָּמִיד? אָמַר לוֹ, כִּדְ לְמַדְנֵי, שֶׁכָּל
חֲצוֹת לַיְלָה, בְּשִׁמְתֵּעוֹרֵר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בָּגֵן עֵדֶן, כָּל הַנְּטִיעוֹת שֶׁל הַגֵּן
מְשַׁקִּים יוֹתֵר מֵאוֹתוֹ הַנַּחַל שֶׁנִּקְרָא נַחַל
קְדוּמִים, נַחַל עֲדָנִים, שֶׁאֵין פּוֹסְקִים מִימּוֹ
לְעוֹלָמִים. כְּבִיכּוֹל אוֹתוֹ שְׁעוּמֵד וּמְשַׁתַּדַּל

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצְּדִיקִים שֶׁבָּגֵן
עֵדֶן, כָּלָם מִקְשִׁיבִים לְקוֹלוֹ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
(שיר ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגָּנִים חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים
לְקוֹלָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁךְ עָלָיו חוּט אֶחָד
שֶׁל חֶסֶד שִׁיחֶיהָ וְתִמִּיד שְׁמוֹר בְּעוֹלָם,
שֶׁהָרִי עָלִיזִים וְתַתְּחוֹנִים שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ.
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ
וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי.

הָהוּא נִחָלָא אֶתְרַק עַל רִישִׁיָּה וְאַשְׁקִי לִיה בְּגוֹ אֲנוּן
נְטִיעֵן דְּבִגְנָתָא דְּעֶדֶן. (אמר רבי יוסי) וְלֹא עוֹד אֶלָּא הוּאִיל
וְכִלְהוּ צְדִיקֵיָּא דְּבִגְוֹ גִנְתָּא דְּעֶדֶן צִיִּיתִין לִיה, חוֹלְקָא
שְׁוִיִּין לִיה בְּהָהוּא שְׁקִיו דְּנִחָלָא. אֲשֶׁתְּבַח דְּאִית לִיה
חוֹלְקָא תְּדִיר בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי.

רְבִי אָבָא הָוָה אֲתִי מִטְּבֵרְיָה לְבִי טְרוּנִיָּא דְּחָמוּי,
וְרְבִי יַעֲקֹב בְּרִיה הָוָה עֲמִיָּה, אֶעְרְעוּ בְּכַפֵּר
טְרִשָׁא. כִּד בָּעוּ לְמַשְׁכַּב, אָמַר רְבִי אָבָא לְמַרְיָה
דְּבֵיתָא אִית הָבָא תְּרַנְגוּלָא. אָמַר לִיה מְאָרָא דְּבֵיתָא,
אֲמַאי. אָמַר לִיה בְּגִין דְּקִאִימָנָא בְּפִלְגוֹת לִילְיָא
מִמָּשׁ.

אָמַר לִיה לָא אֶצְטְרִיד, דְּהָא סִימָנָא לִי בְּבֵיתָא
דְּהָדִין טְקֵלָא דְּקִמִּי עֲרִסָאִי מְלִינָא לִיה מִיָּא
וְנָטִיף טִיף טִיף, בְּפִלְגוֹת לִילְיָא מִמָּשׁ אֶתְרָקוּ כְּלָהוּ

לשון הקודש

טְרוּנִיָּא שְׁלֶחֱמוּי, וְרְבִי יַעֲקֹב בְּגוֹ הָוָה
עֲמוֹ. נִפְגְּשׁוּ בְּכַפֵּר טְרִשָׁא. כְּשֶׁרְצוּ
לְשַׁכַּב, אָמַר רְבִי אָבָא לְבַעַל הַבֵּית: יֵשׁ
כָּאן תְּרַנְגוּל? אָמַר לוֹ בַּעַל הַבֵּית: לְמָה?
אָמַר לוֹ: מִשּׁוֹם שְׁאֵנִי קָם בְּחִצּוֹת הַלֵּילָה
מִמָּשׁ.

אָמַר לוֹ: לָא צְרִיד, שְׁחֲרִי סִימֵן יֵשׁ לִי
בְּבֵית - שְׁחַמְשָׁקֵל הָוָה שְׁלַפְנֵי מִטְּתִי,

בַּתּוֹרָה, כְּאֵלוֹ אוֹתוֹ הַנֶּחֱל מוֹרִיק עַל
רִאשׁוֹ וּמִשְׁקָה אוֹתוֹ בַּתּוֹךְ אוֹתָם
הַנְּטִיעוֹת שְׁבִגֵּן עֶדֶן. וְאָמַר רְבִי יוֹסִי וְלֹא
עוֹד, אֶלָּא הוּאִיל וְכָל הַצְדִּיקִים שֶׁבַּתּוֹךְ
זֶן הָעֶדֶן מְקַשִּׁיבִים לוֹ, שְׁמִים לוֹ חֶלֶק
בְּאוֹתָהּ הַשְּׁקָאָת הַנֶּחֱל. נִמְצָא שֵׁשׁ לוֹ
חֶלֶק תָּמִיד בְּעוֹלָם הָבָא.

רְבִי אָבָא הָוָה כָּא מִטְּבֵרְיָה לְבֵית

מִיָּא וְאַתְּגַלְגַּל הָאִי קִיטָפָא וְנָהִים וְאַשְׁתַּמַּע קָלָא
בְּכָל בֵּיתָא, וּבְדִין הוּא פְּלָגוֹת לִילִיָּא מִמָּשׁ.

וְחֵד סָבָא הָוָה לִי דְהָוָה קָם בְּכָל פְּלָגוֹת לִילִיָּא
וְאַשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא וּבְגִינִי כִּד עֶבֶד הָאִי.
אָמַר רַבִּי אָבָא בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְשִׁדְרָנִי הָבָא.
בְּפְלָגוֹת לִילִיָּא נָהִים הָהוּא גַּלְגַּלָּא דְקִיטָפָא, קָמוּ
רַבִּי אָבָא וְרַבִּי יַעֲקֹב, שָׁמְעוּ לְהָהוּא גִבְרָא דְהָוָה
יְתִיב בְּשִׁפּוּלֵי בֵיתָא וְתֵרִין בְּנוֹי עֲמִיה וְהָוָה אָמַר
בְּתִיב, (תהלים קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל
מִשְׁפָּטֵי צִדְקָךְ, מָאִי קָא חָמָא דָּוִד דְּאִיְהוּ אָמַר חֲצוֹת
לַיְלָה וְלֹא בַּחֲצוֹת לַיְלָה. אֵלָּא חֲצוֹת לַיְלָה וְדָאִי,
לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר חָבִי. וְכִי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
חָבִי אֶקְרִי. אִין, דְּהָא חֲצוֹת לַיְלָה מִמָּשׁ קָדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשַׁתְּכַח וְסִיעֶתָּא דִּילִיָּהּ וּבְדִין הִיא שַׁעֲתָא דְעָיִל

לשון הקודש

הַגְּלָל וְהַדְּבֻקָּה. קָמוּ רַבִּי אָבָא וְרַבִּי יַעֲקֹב,
וְשָׁמְעוּ אֶת אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב
בִּירְכַּתִּי הַבַּיִת וּשְׁנֵי בְּנָיו עִמּוֹ, וְהָיָה
אוֹמֵר, כְּתוּב (תהלים קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם
לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֵי צִדְקָךְ. מָה רָאָה
דָּוִד שֶׁהוּא אָמַר חֲצוֹת לַיְלָה וְלֹא בַּחֲצוֹת
הַלַּיְלָה? אֵלָּא חֲצוֹת לַיְלָה – וְדָאִי
לְקָדוֹשׁ–בְּרוּךְ–הוּא אָמַר כֵּן. וְכִי כֵּן
נִקְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? כֵּן, שֶׁהָיָה

אֲנִי מְמַלֵּא אוֹתוֹ בְּמִים, וּמִטְפֵּטֵף טֶפֶחַ
טֶפֶחַ. וּבַחֲצוֹת הַלַּיְלָה מִמָּשׁ מִתְרוֹקְנִים
כָּל הַמִּים, וּמִתְגַּלְגַּל הַגְּלָל וְהַדְּבֻקָּה הָזֶה
וְנֹהֵם, וְנִשְׁמָע קוֹלוֹ בְּכָל הַבַּיִת. וְאִזּוֹ הוּא
חֲצוֹת הַלַּיְלָה מִמָּשׁ.

וְזָקֵן אַחֵד הָיָה לִי שֶׁהָיָה קָם בְּכָל חֲצוֹת
לַיְלָה וּמִשְׁתַּדַּל בַּתּוֹרָה, וּמִשּׁוּם כֵּן עָשָׂה
אֶת זֶה. אָמַר רַבִּי אָבָא: בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן
שֶׁשָּׁלַחֵנִי לְכָאן. בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה נָהִים אוֹתוֹ